NOTĂ: Versiunea în limba originală a acestei pagini sk a fost modificată recent. Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

slovacă

Swipe to change

Costuri

Slovacia

Această pagină vă oferă informații privind costurile procedurilor judiciare în Slovacia.

Cadrul de reglementare aplicabil onorariilor profesiilor juridice

Articolul 1 alineatul (2) din Legea nr. 586/2003 privind profesiile juridice și de modificare a Legii nr. 455/1991 privind comerțul autorizat, astfel cum a fost modificată, stipulează următoarele:

„Exercitarea unei profesii juridice constă în reprezentarea clienților în fața instanțelor, a autorităților guvernamentale sau a altor organisme juridice, apărarea în cadrul urmăririlor penale, furnizarea de consiliere juridică, redactarea de documente cu privire la actele juridice, analize juridice, administrarea bunurilor clienților și alte forme de consiliere și asistență juridică, dacă aceste activități sunt realizate în mod consecvent și în schimbul unui onorariu (denumite în continuare «servicii juridice»).”

Avocați

Onorariile avocaților sunt reglementate de un decret de punere în aplicare al Ministerului Justiției din Republica Slovacă (nr. 655/2004 privind onorariile avocaților și remunerațiile pentru prestarea de servicii juridice) – o versiune în limba engleză este disponibilă pe site-ul internet al Baroului slovac.

Onorariul avocatului trebuie stabilit de comun acord de avocat și clientul acestuia (onorariu contractual). Marea majoritate a onorariilor avocaților este convenită prin contract, cu excepția cazului în care legea prevede onorarii pe bază tarifară. Dacă părțile nu ajung la un acord în această privință, se utilizează dispozițiile relevante privind tarifele (din decretul de punere în aplicare privind onorariile avocaților) pentru a stabili suma datorată. Onorariul tarifar se calculează înmulțind tariful de bază cu numărul de acte sau de servicii juridice pe care le-a efectuat avocatul.

Executori judecătorești

În Republica Slovacă nu există executori judecătorești. Totuși, funcțiile de executare sunt îndeplinite de agenți de punere în aplicare, în conformitate cu Legea nr. 233/1995 privind agenții instanței și activitățile de executare (**„Legea privind procedura de executare”**).

Costuri fixe

Costuri fixe în procedurile civile

Costuri fixe pentru părți în procedurile civile

Toate categoriile de onorarii sunt stabilite în reglementările corespunzătoare și sunt stabilite în diferite moduri:

Cheltuielile de judecată sunt reglementate prin Legea nr. 71/1992 privind cheltuielile de judecată și copiile înregistrărilor din cazierul judiciar, astfel cum a fost modificată („Legea privind cheltuielile de judecată”). Suma poate fi fixă, poate fi exprimată procentual sau poate fi o combinație a acestor două metode (în funcție de tipul de cauză).

Onorariile agenților de punere în aplicare sunt reglementate prin Legea nr. 233/1995 privind agenții instanței și activitățile de executare. Suma este stabilită pe bază tarifară (o sumă fixă sau exprimată procentual, în funcție de obiectul executării) sau ca onorariu contractual.

Onorariile avocaților sunt reglementate prin Decretul de punere în aplicare nr. 655/2004 privind onorariile avocaților și remunerațiile pentru prestarea de servicii juridice. Suma este stabilită pe bază tarifară (un onorariu fix pentru fiecare serviciu juridic prestat, în funcție de valoarea cauzei sau de obiectul acesteia) sau ca onorariu contractual.

Onorariile experților sunt reglementate prin Decretul de punere în aplicare nr. 491/2004 privind onorariile, rambursarea costurilor și acordarea de compensații pentru timpul pierdut pentru experți, interpreți și traducători. Suma este stabilită pe bază tarifară (un onorariu fix pentru fiecare serviciu, un tarif calculat pe oră sau un procentaj, în funcție de obiectul cauzei) sau ca onorariu contractual.

Remunerarea martorilor este reglementată de Legea nr. 99/1963 **Codul de** procedură civilă și, ulterior, prin Decretul de punere în aplicare nr. 543/2005 privind administrarea și normele interne ale instanțelor districtuale, ale instanțelor regionale, ale Curții Speciale și ale instanțelor militare, Legea nr. 311/2001 **Codul muncii**, Legea nr. 595/2003 privind impozitul pe venit și Legea nr. 663/2007 privind salariul minim. Instanța hotărăște cu privire la rambursarea cheltuielilor suportate din veniturile proprii și la acordarea de compensații pentru veniturile nerealizate (în conformitate cu normele stabilite în decretul de punere în aplicare privind administrarea și normele interne).

Onorariile pentru activitățile de traducere/interpretare sunt reglementate prin Decretul de punere în aplicare nr. 491/2004 privind onorariile, rambursarea costurilor și acordarea de compensații pentru timpul pierdut pentru experți, interpreți și traducători. Suma este stabilită pe bază tarifară (un onorariu fix pe oră /pagină, în funcție de limba în cauză, sau pe serviciu prestat de traducător/interpret) sau ca onorariu contractual.

Prin urmare, în majoritatea posibilelor proceduri civile, este practic imposibil pentru o persoană care nu este avocat să calculeze costurile reale totale estimate fără consiliere specializată.

Totuși, un specialist (în special un avocat) își poate informa clientul mult mai precis cu privire la diferitele costuri care vor trebui suportate pe parcursul procedurilor, în funcție de circumstanțele cauzei. În cazul în care rezultatul este greu de anticipat, avocatul poate, de asemenea, să își informeze clientul cu privire la costurile estimate pentru diferitele rezultate posibile, care vor depinde în cele din urmă de analiza și de deciziile instanței.

Diferitele tipuri de costuri care pot apărea în desfășurarea procedurilor civile sunt reglementate de regulamente/legi specifice. Acestea cuprind diferite moduri de a calcula onorariile și pot fi împărțite în două mari categorii: onorarii tarifare și onorarii contractuale.

În ce etapă a procedurilor civile trebuie plătite costurile fixe pentru părțile litigiului?

În conformitate cu Legea nr. 71/1992 privind cheltuielile de judecată și copiile înregistrărilor din cazierul judiciar, astfel cum a fost modificată, numai cheltuielile de judecată trebuie plătite înainte de începerea audierii.

În conformitate cu Legea nr. 99/1963 (Codul de procedură civilă), pe lângă cheltuielile de judecată, costurile procedurilor includ, în principal, cheltuieli suportate din veniturile proprii de părțile litigiului și de consilierii juridici ai acestora. Acestea includ:

veniturile nerealizate de către părțile litigiului și de consilierii juridici ai acestora;

costurile prezentării de probe (inclusiv onorariile experților);
remunerația notarilor pentru serviciile prestate în capacitatea lor de împuterniciți judiciari și cheltuielile suportate de aceștia din veniturile proprii;
remunerația administratorilor/executorilor moștenirii și cheltuielile suportate de aceștia din veniturile proprii;
onorariile pentru traducere/interpretare;
remunerația pentru reprezentare – în cazul în care o parte a litigiului este reprezentată de un avocat autorizat înscris în **Baroul slovac**.
Aceste costuri se plătesc, de obicei, după pronunțarea hotărârii judecătorești.
În plus, costurile procedurilor civile depind în mare măsură de cauza audiată și de deciziile instanței (în special, în ceea ce privește alegerea probelor și costurile care trebuie rambursate instanței sau celeilalte părți). Prin urmare, este dificil de prevăzut înainte de începerea procedurilor care vor fi costurile reale.

Costuri fixe în procedurile penale

Costuri fixe pentru părțile litigiului în procedurile penale

Instanța are autoritatea de a hotărî cu privire la cheltuielile de judecată în cadrul procedurilor penale după pronunțarea hotărârii definitive.

În ce etapă a procedurilor penale trebuie plătite costurile fixe?

Toate costurile suportate pe parcursul procedurilor penale se plătesc după ce hotărârea devine definitivă, deoarece dispozitivul hotărârii dispune și asupra rambursării cheltuielilor de judecată (Legea nr. 301/2005 **Codul de** procedură penală).

Costuri fixe în procedurile constituționale

Costuri fixe pentru părțile litigiului în procedurile constituționale

În cauzele prezentate în fața **Curții Constituționale a Slovaciei**, care nu pot fi estimate în termeni financiari, rata tarifară de bază pentru fiecare serviciu juridic trebuie să fie egală cu o șesime din baza de calcul (articolul 11 din Decretul de punere în aplicare nr. 655/2004 privind onorariile avocaților și remunerațiile pentru prestarea de servicii juridice).

În ce etapă a procedurilor constituționale trebuie plătite costurile fixe?

Pentru procedurile constituționale, se aplică condiții similare cu cele pentru procedurile civile și penale. Se aplică dispozițiile Legii nr. 99/1963 (Codul de procedură civilă).

Informații prealabile care trebuie furnizate de consilierii juridici

Drepturile și obligațiile părților

Articolul 18 din Legea nr. 586/2003 privind profesiile juridice și de modificare a Legii nr. 455/1991 privind comerțul autorizat, astfel cum a fost modificată, stipulează următoarele:
În exercitarea activității sale juridice, fiecare avocat are obligația de a proteja și a promova drepturile și interesele clientului său și de a acționa în conformitate cu dispozițiile primite de la acesta. În cazul în care dispozițiile clientului contravin dispozițiilor oricărei legislații cu aplicare generală, avocatul nu este obligat să le respecte și trebuie să informeze clientul în acest sens într-un mod adecvat.
În exercitarea activității sale juridice, avocatul are obligația de a acționa corect, onest și cu atenția profesională cuvenită. Acesta trebuie să utilizeze în mod consecvent toate mijloacele și cunoștințele juridice de care dispune pentru a apăra interesul clienților săi în cel mai eficient mod posibil. Avocatul trebuie să asigure că serviciile sale juridice servesc la atingerea obiectivului urmărit și sunt efectuate în schimbul unor onorarii rezonabile.
În exercitarea activității sale juridice, avocatul trebuie să acționeze întotdeauna în conformitate cu demnitatea profesiei sale juridice și nu trebuie să o discrediteze. Prin urmare, avocatul are obligația de a urma codul de conduită, precum și normele și regulamentele interne ale baroului.

Temeiul juridic al costurilor

În ce limbi sunt disponibile informații privind temeiul juridic al costurilor în Slovacia?

Legile menționate mai sus privind costurile sunt publicate în Colecția actelor legislative în limba slovacă (în conformitate cu articolul 8 din **Legea nr. 1/1993 a Consiliului Național al Republicii Slovace**).

Unde sunt disponibile informații privind medierea?

Medierea este reglementată prin Legea nr. 420/2004 privind **medierea**.

Unde sunt disponibile mai multe informații despre costuri?

Site internet disponibil cu informații privind costurile

Informații cu privire la costuri sunt disponibile pe site-ul internet IGNUM, care conține legislație cu aplicare generală, precum și normele și reglementările slovace actuale și anterioare. Site-ul internet este găzduit de Ministerul Justiției din Republica Slovacă.

Unde sunt disponibile informații cu privire la durata medie a diverselor proceduri?

Aceste informații pot fi consultate în anuarul statistic al Ministerului Justiției din Republica Slovacă.

Unde sunt disponibile informații cu privire la costurile totale medii aferente unei anumite proceduri?

Informațiile privind cheltuielile și onorariile medii sunt dificil de determinat din următoarele motive:
Nu există informații statistice publicate.
Legislația slovacă în domeniu este relativ flexibilă și prevede aproape în toate situațiile posibilitatea de a stabili un onorariu/o remunerație contractuală – care poate fi influențată de regiune, de reputația firmei de avocatură și de alte persoane care oferă servicii conexe acțiunilor în justiție. În plus, ceea ce este și mai important, un impact considerabil îl au cauza însăși și complexitatea sa, probele necesare și durata procedurii.
În plus, chiar și valoarea onorariului stabilit pe bază tarifară (care poate fi acordat numai la încheierea procedurilor, sub formă de costuri procedurale, în funcție de rezultatul cauzei și de deciziile instanței) depinde de durata acțiunii în justiție, de numărul de servicii prestate și de diferiți alți factori. Întrucât nu este posibilă stabilirea volumului de muncă mediu implicat de un litigiu, costurile medii ale procedurilor sunt imposibil de calculat.

Taxa pe valoare adăugată

Cum sunt furnizate aceste informații?

În cazul în care agentul de punere în aplicare este înregistrat ca plătitor de TVA, taxa pe valoare adăugată este adăugată veniturilor și costurilor sale calculate (conform articolului 196 din Legea nr. 233/1995 privind agenții instanței și activitățile de executare).
În cazul în care avocatul este înregistrat ca plătitor de TVA, veniturile și costurile sale calculate în conformitate cu această dispoziție vor include TVA [articolul 18 alineatul (3) din **Decretul de punere în aplicare nr. 655/2004 al Ministerului Justiției** privind onorariile avocaților și remunerațiile pentru prestarea de servicii juridice].
În cazul în care expertul, interpretul sau traducătorul este înregistrat ca plătitor de TVA, onorariile calculate vor include TVA [articolul 16 alineatul (2) din **Decretul de punere în aplicare nr. 491/2004 al Ministerului Justiției** privind onorariile, rambursarea costurilor și acordarea de compensații pentru timpul pierdut pentru experți, interpreți și traducători].

Care sunt ratele aplicabile?

TVA-ul nu se aplică cheltuielilor de judecată (Legea nr. 71/1992 privind cheltuielile de judecată și copiile înregistrărilor din cazierul judiciar, astfel cum a fost modificată). Totuși, acesta se aplică onorariului pentru mediere, întrucât activitatea de mediere este o activitate comercială, precum și onorariului pentru arbitraj, la o rată de 20 %, cu condiția ca persoana care primește onorariul să fie înregistrată ca plătitoare de TVA.

Asistența judiciară

Pragul minim de venit aplicabil în domeniul justiției civile

Acest prag este reglementat de articolul 4 litera (i) din Legea nr. 327/2005 privind acordarea de asistență judiciară persoanelor cu situație materială precară și de modificare a Legii nr. 586/2003 privind profesiile juridice și de modificare a Legii nr. 455/1991 privind comerțul autorizat (Legea privind comerțul), astfel cum a fost modificată, astfel cum a fost modificată de Legea nr. 8/2005.

Partea relevantă stipulează: „Se consideră că o persoană se află într-o situație materială precară dacă aceasta primește indemnizații sau ajutoare pentru situații materiale precare1e) sau dacă venitul său este egal sau de 1,6 ori mai mic decât suma minimă necesară pentru subzistență 2) și dacă persoana fizică nu dispune de mijloacele care să îi permită să plătească serviciile juridice”. (311,30 EUR)

Pragul minim de venit aplicabil în domeniul justiției penale pentru pârâți

Pragul minim de venit aplicabil pentru pârâții care doresc să fie asistați de un consilier juridic *ex officio* în materie penală nu este stabilit. **Codul de procedură penală** (articolele 37 și 38) stabilește situațiile în care apărarea este obligatorie:

Acuzatul trebuie să aibă un consilier juridic al apărării în cadrul procedurilor preliminare procesului în cazul în care:

este reținut în stare de arest, execută o pedeapsă cu închisoarea sau este internat sub supraveghere într-o unitate medicală;

nu are capacitate juridică sau capacitatea sa juridică este limitată;

este acuzat de o infracțiune deosebit de gravă;

este minor;

este o persoană care se sustrage justiției.

Consilierul juridic este, de asemenea, obligatoriu dacă instanța, procurorul sau polițistul stabilește, în timpul procedurilor preliminare procesului, că acesta este necesar în special pentru că se îndoiește că acuzatul are capacitatea de a se apăra în mod corespunzător.

Prezența unui consilier juridic al apărării este, de asemenea, obligatorie în procedurile de extrădare și în procedurile care implică impunerea unui tratament protectiv, cu excepția tratamentului protectiv pentru alcoolism.

Articolul 38 din Codul de procedură penală prevede următoarele:

Prezența unui consilier juridic al apărării este obligatorie în procedurile de executare în care instanța pronunță o hotărâre într-o audiere publică atunci când persoana condamnată:

nu are capacitate juridică sau capacitatea sa juridică este limitată;

este un minor eliberat condiționat care, în momentul desfășurării audierii publice, are o vârstă mai mică de 18 ani;

este reținut în stare de arest;

există îndoieli cu privire la capacitatea acesteia de a se apăra în mod corespunzător.

Persoana condamnată trebuie să aibă un consilier juridic al apărării în procedurile privind căile de atac extraordinare dacă:

sunt implicate cazurile prevăzute în articolul 37 alineatul (1) litera (a), (b) sau (c);

un minor – la momentul audierii publice privind calea de atac extraordinară – are o vârstă mai mică de 18 ani;

există îndoieli cu privire la capacitatea acesteia de a se apăra în mod corespunzător;

acțiunea este îndreptată împotriva unei persoane condamnate după decesul acesteia.

Pragul minim de venit aplicabil în domeniul justiției penale pentru victime

În conformitate cu articolul 558 alineatul (1) din Codul de procedură penală, instanța hotărăște cu privire la rambursarea cheltuielilor suportate de victimă după ce hotărârea devine definitivă.

Alte condiții pentru acordarea de asistență judiciară pentru victime

Toate condițiile sunt prevăzute în Legea nr. 301/2005 Codul de procedură penală.

Proceduri judiciare gratuite

Există **două tipuri de scutiri de la plata cheltuielilor de judecată** (articolul 4 din Legea nr. 71/1992 a Consiliului Național al Slovaciei privind cheltuielile de judecată și copiile înregistrărilor din cazierul judiciar, astfel cum a fost modificată). Scutirile de la plata cheltuielilor de judecată se aplică în următoarele cazuri: tipuri specifice de proceduri (îngrijirea minorilor, neluarea de măsuri sau intervenția ilegală a organismelor administrative, obligațiile reciproce privind pensia alimentară între părinți și copii); sau

anumite categorii de persoane (reclamantul în acțiunile pentru repararea prejudiciului suferit în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale; în acțiunile privind declararea ilegalității unei rezilieri abuzive a contractului de muncă etc.) În cazul în care instanța pronunță o hotărâre în favoarea reclamantului, pârâtul trebuie să plătească cheltuielile de judecată corespunzătoare sau o parte din acestea, stabilită de instanță, cu excepția cazului în care pârâtul este, de asemenea, scutit de la plata cheltuielilor de judecată.

Conform articolului 138 din Codul de procedură civilă, instanța are, de asemenea, autoritatea de a scuti una dintre părți, parțial sau integral, de la plata cheltuielilor de judecată, dacă acest lucru este justificat de situația părții respective și cu condiția ca plângerea să fie neîntemeiată și ca partea să nu își exercite sau să își apere un drept fără speranțe de reușită. Cu toate acestea, instanța poate revoca scutirea acordată în orice moment pe parcursul procedurilor.

Conform Legii nr. 327/2005 privind acordarea de asistență judiciară persoanelor cu situație materială precară (sau legea privind asistența judiciară), **asistența judiciară** înseamnă prestarea de servicii juridice unei persoane care are dreptul la asistență în temeiul acestei legi în exercitarea drepturilor sale, în special sub formă de:

consiliere juridică;

asistență pentru procedurile extrajudiciare;

întocmire a actelor care trebuie depuse la instanță;

reprezentare în instanță;

executarea actelor conexe; precum și

plata integrală sau parțială a costurilor conexe.

Cu toate acestea, în cazul în care persoana în cauză îndeplinește condițiile pentru acordarea de asistență judiciară, este probabil ca aceasta să fie, de asemenea, scutită de la plata costurilor procedurilor (inclusiv a cheltuielilor de judecată). Nu există nicio dispoziție specifică conform căreia o persoană care beneficiază de asistență judiciară este, de asemenea, scutită de la plata cheltuielilor de judecată. Cu toate acestea, este foarte probabil ca instanța să acorde o astfel de scutire.

Când trebuie să plătească partea care nu are câștig de cauză costurile părții câștigătoare?

Proceduri civile: în conformitate cu articolul 142 din Codul de procedură civilă

O persoană poate solicita instanței competente scutirea integrală sau parțială de la plata cheltuielilor de judecată. Instanța poate acorda, din proprie inițiativă, părții care are câștig de cauză (integral) dreptul la rambursarea costurilor necesare suportate pe parcursul procedurilor (inclusiv a cheltuielilor de judecată).
În cazul unui câștig de cauză parțial, instanța va acorda dreptul la rambursarea unei părți din costurile procedurilor fiecăreia dintre părți și, de asemenea, poate hotărî ca niciuna dintre părți să nu aibă dreptul la rambursarea costurilor procedurilor. Totuși, instanța poate, de asemenea, acorda părții care a avut câștig de cauză parțial dreptul la rambursarea integrală a costurilor procedurilor, în cazul în care hotărârea privind valoarea plăților impuse acestei părți au depins de avizul unui expert sau de deciziile instanței sau dacă insuccesul este legat de o parte relativ neglijabilă a procedurii.

Proceduri penale: în conformitate cu articolul 557 din Codul de procedură penală

În cazul în care **victima are dreptul, cel puțin parțial, la rambursarea costurilor procedurilor,** persoana condamnată are obligația să-i ramburseze victimei costurile necesare suportate în cadrul procedurilor, inclusiv costurile reprezentării, atunci când apărarea este obligatorie.
Chiar dacă victimei nu i-a fost acordat dreptul la rambursarea costurilor de mai sus, instanța poate acorda dreptul la rambursarea integrală sau parțială a costurilor procedurilor suportate de victimă, în urma solicitării victimei și ținând seama de circumstanțele cauzei.

Onorariile experților

Decretul de punere în aplicare al Ministerului Justiției nr. 491/2004 privind onorariile, rambursarea costurilor și acordarea de compensații pentru timpul pierdut pentru experți, interpreți și traducători stabilește cuantumul onorariilor experților. Lista experților, gestionată de Ministerul Justiției din Republica Slovacă, poate fi accesată de public pe site-ul său. Un expert este adăugat pe listă dacă solicitantul a îndeplinit toate condițiile (menționate în decretul de punere în aplicare privind onorariile experților, interpreților și traducătorilor).
Onorariul expertului trebuie să fie **stabilit de comun acord între expert și client** (onorariu contractual). În cazul în care părțile nu ajung la un acord, pentru stabilirea cuantumului onorariului se folosesc dispozițiile relevante privind tarifele.
Trebuie menționat că TVA-ul se aplică doar onorariului contractual, cu condiția ca traducătorul/interpretul să fie înregistrat ca plătitor de TVA.
Onorariile calculate pe bază tarifară se stabilesc în funcție de:
numărul de ore lucrate;
un procentaj din valoarea inițială a sumei care face obiectul cauzei;
un onorariu fix, pe baza sumei care face obiectul cauzei și a numărului de servicii prestate.

Studii de caz din Slovacia

Mai multe informații specifice privind costurile procedurilor în Slovacia sunt disponibile în câteva studii de caz specifice.

Anexe conexe

Raportul slovac referitor la Studiul privind transparența și costurile PDF (872 Kb) en

Ultima actualizare: 27/02/2023

Versiunea în limba naţională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea naţională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.